

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 3To/101/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6221010025
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mário Šulej
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6221010025.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mária Šuleja a sudcov JUDr. Adriány Považanovej a JUDr. Petra Kvietka na verejnom zasadnutí konanom dňa 3. novembra 2021, v trestnej veci obžalovaného D. B. a spol. za zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. X písm. c), d) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. a) Tr. zák., § 139 ods. 1 písm. e) Tr. zák. spolupáchatelstvom podľa § 20 Tr. zák., o odvolaniach obžalovanej I. H. a okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Veľký Krtíš zo dňa 09. 08. 2021, sp. zn. 10T/9/2021 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 2 Tr. por. u obžalovaného D. B. a podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 3 Tr. por. u obžalovanej I. H. z r u š u j e napadnutý rozsudok okresného súdu vo výrokoch o trestoch odňatia slobody a spôsobe ich výkonov.

I. Rozhodujúc sám podľa § 322 ods. 3 Tr. por. o d s u d z u j e

X) obžalovaného D. B., nar. XX.XX.XXXX vo D. Y., trvalým pobytom vo D. Y., t.č. vo väzbe v A. a A. H. H., podľa § 188 ods. 2 Tr. zák., § 36 písm. l) Tr. zák., § 37 písm. m) Tr. zák., § 38 ods. 2 Tr. zák., § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. per analogiam na trest odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. obžalovaného na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

X) obžalovanú I. H., nar. XX.XX.XXXX vo D. Y., trvalým pobytom D. Y., F. 1, t.č. vo väzbe v A. a A. H. H., podľa § 188 ods. 2 Tr. zák., § 36 písm. j) Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 3, ods. 8 Tr. zák., § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Tr. zák. na trest odňatia slobody vo výmere 5 (päť) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. obžalovanú na výkon trestu odňatia slobody zaraďuje do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Vo zvyšných častiach zostáva napadnutý rozsudok okresného súdu vo vzťahu k obžalovanému D. B. nedotknutý a vo vzťahu k obžalovanej I. H. nezmenený.

II. Podľa § 319 Tr. por. odvolanie okresného prokurátora vo vzťahu k obžalovanej I. H. z a m i e t a .

odôvodnenie:

T. rozsudkom boli obžalovaní D. B. a I. H. uznaní za vinných zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c), d) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. a) Tr. zák., § 139 ods. 1 písm. e) Tr. zák. spolupáchateľstvom podľa § 20 Tr. zák., na tom skutkovom základe, že

dňa XX.XX.XXXX v presne nezistenom čase po zotmení v meste D. Y. na ul. T., obvinení D. B. a I. H. po predchádzajúcej vzájomnej dohode prišli k zarastenému priestranstvu neďaleko D. banky, kde má obydľie poškodený D. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. XXX/XX, D. Y., o ktorého veku vedeli a ktorý na tomto mieste žil ako bezdomovec, ku ktorému pristúpil obvinený D. B., ktorý si zo stromu vedľa matraca poškodeného odlomil haluz, ktorou viackrát udrel do oblasti hlavy, rúk a nôh poškodeného D. Y., obvinená I. H. stála vedľa obvineného D. B. a vlastnou baterkou svietila na poškodeného, následne obvinená I. H. najmenej dvakrát haluzou, ktorú jej podal obvinený D. B. udrela poškodeného v oblasti rúk, pričom ako obvinení bili poškodeného žiadali od neho peniaze a cigarety, avšak poškodený im tieto nedal, obvinený D. B. násilím otočil ležiaceho poškodeného na brucho a z jeho zadného pravého vrecka vybral peňaženku s obsahom finančnej hotovosti vo výške XXX,- v bankovkách nominálnej hodnoty 2ks 100,- eur, 1 ks 50,- eur, 1 ks 20,- eur, 1ks 10,- a asi 4 ks 5,- eur, doklady na meno poškodeného a to občiansky preukaz, vodičský preukaz a kartu poistenca a tak isto odcudzili rádio poškodeného zn. G., s ktorými obaja utiekli, finančnú hotovosť minuli pre vlastnú potrebu, čím poškodenému D. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T. XXX/XX, D. Y., spôsobili zranenia inventerované hematómy na dorse oboch rúk vpravo aj na zápästí s dobou liečby do X dní a škodu odcudzením peňaženky a finančnej hotovosti vo výške XXX,- eur.

Za to bol obžalovanému D. B. podľa § 188 odsek 2 Tr. zák. s použitím § 36 písm. l) Tr. zák., § 37 písm. m) Tr. zák., § 38 odsek 2 Tr. zák., § 39 odsek 1, 3 písm. d) Tr. zák. uložený trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov nepodmienečne. Podľa 48 odsek 2 písm. b) Tr. zák. bol pre výkon trestu odňatia slobody zaradený do ústavu so stredným stupňom stráženia.

B. I. H. bol podľa § 188 odsek 2 Tr. zák. s použitím § 38 odsek 2 Tr. zák., § 39 odsek 1, 3 písm. d) Tr. zák. uložený trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov nepodmienečne. Podľa § 48 odsek 2 písm. a) Tr. zák. bola pre výkon trestu odňatia slobody zaradená do ústavu s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 287 odsek 1 Tr. por. bola obžalovaným uložená povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť škodu vo výške 300,- eur poškodenej H. C. nar. X.X.XXXX, bytom B. T. XXX/XX D. Y.. C. § X88 odsek 2 Tr. por. bola poškodená H. C. so zvyškom nároku na náhradu škody odkázaná na civilné konanie.

C. tomuto rozsudku podala ihneď po jeho vyhlásení na hlavnom pojednávaní odvolanie obžalovaná I. H., ktoré odôvodnila prostredníctvom svojho obhajcu písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa XX.XX.XXXX proti výrokom o vine a o treste.

Najprv poukázala na výrokovú časť napadnutého rozsudku, s ktorou sa však nestotožnila, nakoľko sa okresný súd nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie. Jej vinu odôvodnil usvedčujúcou výpoveďou poškodeného z prípravného konania, pričom vychádzal z premisy, že útok bol len jeden a mali ho spáchať muž a žena. Naopak, výpoveď spoluobžalovaného D. B. v jej prospech považoval súd prvého stupňa za tendenčnú, urobenú v snahe jej pomôcť, najmä ak sa v prípravnom konaní ku skutku priznala. Vysvetlila, z akých dôvodov sa v prípravnom konaní pred vyšetrovateľom, ale aj pri rozhodovaní o väzbe ku skutku priznala a stalo sa tak len preto, že dobre nepočula a nevedela o čo ide. Zotrvávala na tom, že sa skutku nedopustila, jeho spáchanie naďalej popierala. Pokiaľ ide o určité rozpory zistené vo výpovedi spoluobžalovaného, OČTK sa s takýmito okolnosťami dostatočne nevysporiadali, napr. vypočutím konajúcich policajtov.

Aj samotný poškodený vo svojej výpovedi uviedol, že nebol triezvy, jednu ženu poslal pre alkohol, ale tá sa už nevrátila späť. Následne odišiel aj muž, avšak k jeho prepadnutiu došlo až po tom. Ďalej argumentovala aj určitou neistotou v tvrdeniach poškodeného, keď vypovedal, že nevie, či útočníci mali mať palice v rukách obaja, alebo len jeden z nich, taktiež ich nevedel opísať. Vzhľadom k tomu existovali značné pochybnosti, ako reálne prebehol skutkový dej a tým pádom aj pochybnosti o časových súvislostiach, ale aj o jej vine. Za danej situácie mala byť aplikovaná zásada v pochybnostiach v prospech obvineného, ale dokonca ani takýto postup nebol nevyhnutý, pretože skutok kladený jej za vinu nespáchala, ani jej nebol preukázaný.

Vzhľadom k tomu navrhla, aby krajský súd napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na nové pojednanie a rozhodnutie, alebo aby rozhodol tak, že ju spod obžaloby oslobodí.

Proti tomuto rozsudku podal ihneď po jeho vyhlásení na hlavnom pojednávaní odvolanie aj okresný prokurátor, a to proti výrokom o trestoch uložených obidvom obžalovaným v ich neprospech.

Najprv poukázal na výrokovú časť napadnutého rozsudku, s ktorou sa stotožnil vo výrokoch o vine, o zaradení obidvoch obžalovaných do príslušných ústavov na výkon trestu, ako aj o povinnosti nahradiť poškodenú spôsobenú škodu, avšak výmery uložených trestov obidvom obžalovaným považoval za neprimerane mierne. Súd prvého stupňa správne určil výpočet poľahčujúcich a priťažujúcich okolností, keď obžalovaný D. B. sa ku skutku priznal a oľutoval ho (§ 36 písm. l/ Tr. zák.) a naproti tomu bol už za trestný čin odsúdený (§ 37 písm. m/ Tr. zák.), obžalovanej I. H. nič nepoľahčovalo, ani nič nepriťažovalo. Nakoľko boli pri obidvoch obžalovaných poľahčujúce a priťažujúce okolnosti v rovnováhe, nedošlo k modifikácii dolnej, ale ani hornej hranice trestnej sadzby, a preto im bolo možné ukladať trest od 7 rokov až do 12 rokov.

V ďalšom poukázal na ust. § 34 ods. 1, ods. 4 Tr. zák., a taktiež aj na ust. § 39 Tr. zák., ktoré je jedným z prostriedkov individualizácie trestu a prejavom depenalizácie, ktoré však okresný súd v danom prípade nesprávne aplikoval. Pri obžalovanom D. B. prvostupňový súd prihliadol na jeho priznanie a úprimnú ľútosť, snahu zaradiť sa do života, ako aj na jeho sociálny status, keďže žil túlavým spôsobom života. Aj u obžalovanej I. H. by bol uložený trest v rámci zákonom ustanovenej trestnej sadzby neprimerane prísny prihliadajúc na jej sociálny status, doterajšiu bezúhonnosť a absenciu priťažujúcich okolností. Podľa uvedeného zákonného ustanovenia možno mimoriadne znížiť výmeru uloženého trestu, keď by trest uložený v rámci zákonnej sadzby nezodpovedal okolnostiam prípadu alebo pomerom páchatel'a a dolná hranica by bola pocit'ovaná ako prekážka brániaca uloženiu primeraného trestu. Už z uvedeného vyplýva, že nejde o pravidelný postup súdu a jeho aplikáciu nemožno odôvodniť len bežne vyskytujúcimi sa skutočnosťami. U obžalovaného D. B., ale ani u obžalovanej I. H. neboli zistené také okolnosti prípadu, ale ani ich pomery, ktoré by odôvodňovali použitie tohto zmierňovacieho zákonného ustanovenia. B. ich konania nevybočujú vo výraznej miere z obvyklých prípadoch takého trestného činu, pre ktorý boli stíhaní a ktoré by preto odôvodňovali zhovievavejší prístup súdu pri ukladaní trestu. Za zlý sociálny status, keď sa rozhodli žiť túlavým spôsobom života si môžu obaja obžalovaní sami a tento stav sa nesnažili prekonať legálnou cestou, ale získať peniaze použitím násilia na bezbrannej osobe vyššieho veku. Navyiac na útok voči poškodenému použili zbraň, zároveň mu svietili baterkou do očí a bili ho po celom tele. Hneď po olúpení obaja odišli do hypermarketu, kde si nakúpili alkohol, cigarety a sladkosti, teda ich správanie možno označiť za bezcitné, smerujúce k získaniu majetkového prospechu od osoby, ktorá nebola sa schopná brániť. Z hľadiska individuálnej a generálnej prevencie by bolo v danom prípade mimoriadne zníženie trestu neadekvátne.

Vzhľadom k tomu navrhol, aby krajský súd zrušil napadnutý rozsudok vo výrokoch o trestoch u obidvoch obžalovaných a D. B. uložil nepodmienečný trest odňatia slobody v strede trestnej sadzby so zaradením na výkon trestu do ústavu so stredným stupňom strázenia, I. H. uložil nepodmienečný trest odňatia slobody na spodnej hranici trestnej sadzby so zaradením na výkon trestu do ústavu s minimálnym stupňom strázenia.

K odvolaniu okresného prokurátora sa vyjadril obžalovaný D. B. prostredníctvom svojho obhajcu písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa XX.XX.XXXX. Zdôraznil, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa považuje za správny a zákonný, vrátane použitia ust. § 39 ods. 1 Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu, keď jeho aplikácia bola aj riadne a akceptovateľne odôvodnená. V ďalšom poukázal na princípy fakultatívnosti sa individuálnosti, na ktorých je uvedený inštitút mimoriadneho zníženia trestu koncipovaný. V danom prípade na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačovalo aj uloženie trestu kratšieho trvania, pričom prvostupňový súd takýto postup odôvodnil predovšetkým okolnosťami prípadu a ich charakterom.

Naopak, celé odvolanie okresného prokurátora bolo založené na jeho subjektívnych názoroch ohľadne vykonaného dokazovania, pričom tento neuviedol žiadne nové skutočnosti, ale len zopakoval argumentáciu, ktorú už uplatnil na hlavnom pojednávaní, s ktorou sa však už konajúci súd dostatočne a jednoznačne vysporiadal.

Vzhľadom k tomu navrhol odvolanie okresného prokurátora podľa § 319 Tr. por. zamietnuť ako nedôvodné.

K odvolaniu okresného prokurátora sa vyjadrila aj obžalovaná I. H. prostredníctvom svojho obhajcu písomným podaním doručeným okresnému súdu dňa XX.XX.XXXX. Najprv poukázala na odôvodnenie podaného odvolania a návrh okresného prokurátora na sprísnenie uloženého trestu, s ktorým sa však nestotožnila. Zdôraznila, že jej nebola preukázaná vina bez akýchkoľvek pochybností a najmä v prípravnom konaní došlo k vážnym pochybeniam, pričom obžaloba bola postavená práve na takýchto nejednoznačných argumentoch, v ďalšom zotrvala na dôvodoch odvolania, ktoré sama podala. Pokiaľ ide o uložený trest, dala do pozornosti sudcovskú individualizáciu trestu, ktorá má zabezpečiť

primeranosť uloženého trestu, ktorý by mal zodpovedať všetkým zvláštnostiam daného prípadu, čo zo strany obžaloby absentovalo.

Vzhľadom k tomu navrhla odvolanie okresného prokurátora zamietnuť ako nedôvodné.

Na verejnom zasadnutí sa prokurátor krajskej prokuratúry v plnom rozsahu pridrižoval dôvodov uvedených v písomne podanom odvolaní. Navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok u obidvoch obžalovaných vo výroku o trestoch a rozhodol vo veci sám tak, že obžalovanému D. B. uloží trest odňatia slobody v polovici zákonom ustanovenej trestnej sadzby so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia a obžalovanej I. H. uloží trest odňatia slobody na dolnej hranici zákonom ustanovenej trestnej sadzby so zaradením do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia a zároveň jej odvolanie zamietne.

T. tomu obhajca obžalovaného D. B. poukázal na písomné vyjadrenie k podanému odvolaniu okresného prokurátora, ako aj jeho dôvody. Napadnutý rozsudok považoval za správny a v súlade so zákonom bolo pri ukladaní trestu aplikované aj zmierňovacie ustanovenie. Odvolanie okresného prokurátora navrhol zamietnuť ako nedôvodné.

Obhajca obžalovanej I. H. poukázal na dôvody uvedené v písomne podanom odvolaní, ako aj na obsah jej písomného vyjadrenia k odvolaniu okresného prokurátora. Zdôraznil, že vina obidvoch obžalovaných nebola jednoznačne preukázaná a pretrvávajú pochybnosti najmä o účasti obžalovanej na skutku. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok okresného súdu zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju znovu prejednal a rozhodol, alternatívne, aby obžalovanú sám spod obžaloby oslobodil.

B. D. B. poukázal na vyjadrenie svojho obhajcu a žiadal, aby bolo odvolanie prokurátora zamietnuté.

B. I. H. taktiež poukázala na návrh svojho obhajcu a v konečnom dôsledku žiadala, aby bola spod obžaloby oslobodená.

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací na základe odvolaní obžalovanej I. H. a okresného prokurátora zistil, že tieto boli podané oprávnenými osobami v zákonnej lehote proti rozhodnutiu, proti ktorému boli prípustné. Následne v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť všetkých napadnutých výrokov rozsudku. Na chyby, ktoré neboli odvolaniami vytykané, by prihliadol len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por., čo však zistené nebolo. Po uvedenom procesnom postupe dospel k záveru, že odvolanie obžalovanej I. H. bolo podané čiastočne dôvodne (vo výroku o treste odňatia slobody, hoci nedošlo k zmierneniu jeho výmery), odvolanie okresného prokurátora bolo vo vzťahu k obžalovanému D. B. podané čiastočne dôvodne (hoci nedošlo k sprísneniu výmery trestu odňatia slobody), vo vzťahu k obžalovanej I. H. podané dôvodne nebolo.

C. je nutné konštatovať, že výrok o vine obžalovaného D. B., ktorým bol uznaný za vinného zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c), d) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. a) Tr. zák., § 139 ods. 1 písm. e) Tr. zák. spolupáchatelstvom podľa § 20 Tr. zák. na tom skutkovom základe ako je vyššie uvedený, už nadobudol právoplatnosť, nakoľko obžalovaný vyhlásil podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por., že je vinný zo spáchania skutku, následne okresný súd jeho vyhlásenie uznesením prijal a rozhodol odsudzujúcim rozsudkom.

Pokiaľ ide o vinu obžalovanej I. H. súd prvého stupňa, pri dodržaní procesného postupu a rešpektovaní práva obžalovanej na obhajobu, rozhodol na hlavnom pojednávaní o jej vine v súlade s výsledkami vykonaného dokazovania. V tomto smere vykonané dôkazy správne vyhodnotil a to jednotlivo, ako aj v ich súhrne, odôvodnenie jeho rozhodnutia zodpovedá všetkým podstatným hľadiskám obsiahnutým v ust. § 168 ods. 1 Tr. por., prejednávanému prípadu venoval náležitú pozornosť a nemožno mu v tomto smere nič podstatné vyčítať. Stručne teda vyložil, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov tiež vtedy, ak si navzájom odporovali. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku je zároveň zistiteľné, akými právnymi úvahami sa prvostupňový súd spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušného ustanovenia zákona v otázke viny obžalovanej a správne postupoval, keď ju v konečnom dôsledku uznal za vinnú zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. c), d) Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. a) Tr. zák., § 139 ods. 1 písm. e) Tr. zák. spolupáchatelstvom podľa § 20 Tr. zák.

Krajský súd v podrobnostiach poukazuje na odôvodnenie rozsudku okresným súdom, najmä na strane č. 4, s ktorým sa v plnom rozsahu stotožnil. Považoval však za potrebné reagovať v rámci odvolacieho konania aj na odvolacie námietky obžalovanej, ktoré ale nebolo možné akceptovať v takom rozsahu, ktorý by viedol k inému meritórnemu rozhodnutiu vo výroku o jej vine.

Obhajobu obžalovanej, že sa na útoku voči poškodenému nezúčastnila, potvrdil vo svojej zmenenej výpovedi obžalovaný D. B. a to už v prípravnom konaní, pričom na tejto skutočnosti zotrval aj

na hlavnom pojednávaní. Priebeh skutkového deja bez účasti obžalovanej však nevyplýval zo žiadnych iných vykonaných dôkazov, preto obhajobu obžalovanej považoval druhostupňový súd za účelovú, produkovanú s cieľom zbaviť sa trestnej zodpovednosti. Taktiež zo zmenených výpovedí spoluobžalovaného D. B. vyplýva snaha pomôcť spoluobžalovanej a prevziať celú trestnú zodpovednosť výlučne na seba, čo bolo z jeho pohľadu logické, keďže s ňou mal blízky vzťah (žili ako druh a družka). T. však opomenúť, že samotná obžalovaná v prípravnom konaní pri svojom prvom výsluchu svoju účasť na skutku priznala a popísala jeho priebeh, súčasne sa k nemu priznala pri svojej výpovedi pred sudcom pre prípravné konanie, ktorý rozhodoval o jej väzbe. Jej účasť na skutku potvrdil a popísal vo svojej prvej výpovedi v prípravnom konaní aj spoluobžalovaný D. B.. Obhajoba obidvoch obžalovaných, že v prípravnom konaní vypovedali pod nátlakom, resp. že obžalovaná nevedela, ako má postupovať a dobre nepočula, vyznieva nevierohodne, a to aj vzhľadom na jej vek a primerané rozumové schopnosti, berúc do úvahy závery znaleckého posudku z odvetvia psychiatrie, pričom pri výpovedi pred sudcom okresného súdu pre prípravné konanie považoval krajský súd takýto postup z jeho strany za úplne vylúčený. Okrem toho z výpovede svedka poškodeného D. Y. z prípravného konania, ktorá bola na hlavnom pojednávaní prečítaná, nakoľko medzičasom zomrel, vyplynulo, že podrobne a presvedčivo popísal priebeh skutkového deja, vrátane toho, že skutok spáchali dve osoby, a to muž a žena rómskeho pôvodu, hoci im do tváre nevidel, avšak jednoznačne to bolo zistiteľné z ich verbálnych prejavov. Nemožno opomenúť ani to, že v príbytku obžalovaných sa našlo odcudzené rádio poškodeného, ktorý nemal žiaden relevantný dôvod vypovedať v neprospech obžalovaných.

Vychádzajúc tiež z miestnych a časových súvislostí priebehu skutkového deja, dospel krajský súd k záveru, že súhrn vykonaných priamych a nepriamych dôkazov vyznievajúcich v neprospech obžalovanej tvorí logickú a vzájomne sa dopĺňajúcu sústavu, ktorá spoľahlivo a jednoznačne preukazuje nielen to, že sa skutok stal, ale aj to, že ho spáchali, tak ako bol ustálený, obžalovaný D. B. práve s obžalovanou I. H., ktorí ako trestne zodpovedné subjekty konali z hľadiska zavinenia v tzv. priamom úmysle, ich pohnútkou bola snaha ľahkým nelegálnym spôsobom obohatiť sa, pričom zároveň naplnili aj všetky ďalšie zákonné znaky kvalifikovanej skutkovej podstaty uvedeného zločinu.

C. zákonnosť a odôvodnenosť výrokov o trestoch uložených obidvom obžalovaným, ohľadne ich druhu a výmery, krajský súd dospel pri aplikácii príslušných zákonných ustanovení čiastočne k iným právnym záverom, hoci v konečnom dôsledku uložil obidvom obžalovaným tresty odňatia slobody v rovnakej výmere ako súd prvého stupňa. Pri ukladaní trestov totiž okresný súd porušil ustanovenia Trestného zákona, a preto napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 2 Tr. por. u obžalovaného D. B. a podľa § 321 ods. 1 písm. d), ods. 3 Tr. por. u obžalovanej I. H. v celom výroku o treste zrušil a následne rozhodol podľa § 322 ods. 3 Tr. por. o uložení trestov sám.

Okresný súd správne ustálil, že obžalovanému D. B. poľahčovalo, že sa k spáchaniu trestného činu priznal a úprimne ho oľutoval (§ 36 písm. l/ Tr. zák.) a priťažovalo mu, že už bol za trestný čin odsúdený (§ 37 písm. m/ Tr. zák.), preto u neho nedošlo k zmene dolnej, resp. hornej hranice zákonom ustanovenej trestnej sadzby, teda mu bolo možné uložiť trest odňatia slobody na 7 rokov až 12 rokov. U obžalovanej I. H. súd prvého stupňa správne ustálil, že jej nepriťažovala žiadna okolnosť, avšak nesprávne postupoval, keď jej nepriznal ani žiadnu poľahčujúcu okolnosť, pretože obžalovaná viedla pred spáchaním trestného činu riadny život (§ 36 písm. j/ Tr. zák.), nakoľko doposiaľ nebola súdom trestaná, a hoci sa dopustila šiestich priestupkov, išlo o menej závažné konania, v roku 2020 bola sankcionovaná za tri priestupky, a to len napomenutím, resp. uložením pokuty 10,- Eur a 50,- Eur, čo nepostačovalo, vzhľadom na celkové množstvo, časové obdobie, závažnosť, charakter, spôsob spáchania a následky priestupkov, ako aj vek obžalovanej, na nepriznanie tejto poľahčujúcej okolnosti, berúc do úvahy i to, že z miesta bydliska nebola hodnotená negatívne a vo výkone väzby sa správala na požadovanej úrovni. Vzhľadom k tomu, že u obžalovanej prevažovali poľahčujúce okolnosti nad priťažujúcimi v pomere 1 : 0, došlo v zmysle ust. § 38 ods. 3, ods. 8 Tr. zák. k zníženiu hornej hranice zákonom ustanovenej trestnej sadzby o 1/3-inu, teda jej bolo možné uložiť trest odňatia slobody od 7 rokov do 10 rokov a 4 mesiacov. Odvolací súd zároveň zobral do úvahy aj mieru závažnosti zistenej poľahčujúcej a priťažujúcej okolnosti u obžalovaného D. B. a taktiež mieru závažnosti zistenej poľahčujúcej okolnosti u obžalovanej I. H. podľa ust. § 38 ods. 2 Tr. zák., ktoré mali pomerne veľký význam u obžalovaného aj v jeho prospech, ale aj v jeho neprospech, u obžalovanej výlučne v jej prospech.

Konanie obžalovaného prispelo k spáchaniu zločinu podstatne väčšou mierou, ako konanie obžalovanej (§ 34 ods. 5 písm. a/ Tr. zák.), v jeho neprospech hovorí aj sedem odsúdení za predchádzajúcu rôznu

úmyselnú trestnú činnosť, avšak v šiestich prípadoch sa na neho hľadí, akoby odsúdený nebol. Bolo potrebné vziať do úvahy aj výšku spôsobenej škody, ktorá len o necelých 40,- Eur presiahla dolnú hranicu malej škody, ako aj to, že poškodený napriek opakovaným fyzickým útokom, najmä zo strany obžalovaného, neutrpel žiadne vážnejšie zranenia.

Na vyhlásenie obžalovaného D. B. na hlavnom pojednávaní bolo potrebné prihliadnuť ako na veľmi významnú skutočnosť pri ukladaní trestu. Zo stanoviska trestnoprávneho kolégia NS SR vyplýva, že samotné vyhlásenie viny obžalovaného na hlavnom pojednávaní podľa § 257 ods. 1 písm. b) Tr. por. a jeho následné prijatie súdom samo o sebe síce nie je možné považovať za poľahčujúcu okolnosť podľa ust. § 36 písm. n) Tr. zák., ale len za poľahčujúcu okolnosť podľa ust. § 36 písm. l) Tr. zák., avšak takýto postoj obžalovaného je potrebné vziať v úvahu, keďže neodvolateľne prijme všetky právne účinky uznania viny, dokonca bez toho, aby vopred vedel, aký druh trestu a v akej výmere mu bude následne súdom uložený, a preto možno aplikovať pri ukladaní trestu ust. § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. per analogiam vzťahujúce sa na konanie o dohode o uznání viny a prijatí trestu, t.j. môže mu byť uložený trest odňatia slobody zníženi o 1/3-inu pod dolnú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby, čo by v danom prípade predstavovalo hranicu 4 roky a 8 mesiacov.

Súd prvého stupňa pochybil, keď pri ukladaní trestu obžalovanému D. B. aplikoval ust. § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu. U tohto totiž neexistovali ani také okolnosti prípadu, ani také pomery, ktoré by mohli byť považované za mimoriadne, a súčasne použitie zákonom ustanovenej trestnej sadzby by pre neho nebolo neprimerane prísne. Z týchto dôvodov sa krajský súd stotožnil s argumentáciou okresného prokurátora uvedenou v odvolaní v tomto smere. I. však iný názor, pokiaľ ide o hodnotenie vyhlásenia viny obžalovaného na hlavnom pojednávaní, pretože vždy využitie takéhoto procesného postupu zo strany obžalovaného možno považovať za významnú skutočnosť vyznievajúcu v jeho prospech a v každom prípade je na ňu potrebné prihliadnuť pri ukladaní druhu a výmery trestu. Z uvedeného vyplýva, že takýto procesný postup obžalovaného je samostatným dôvodom na prípadnú aplikáciu zákonného ustanovenia o mimoriadnom znížení trestu podľa ust. § 39 ods. 2 písm. d), ods. 4 Tr. zák. per analogiam. Berúc do úvahy zmienené skutočnosti a okolnosti, krajský súd za použitia uvedeného zmierňujúceho zákonného ustanovenia sám uložil obžalovanému trest odňatia slobody vo výmere 6 rokov.

Naopak, u obžalovanej I. H. v súhrne existovali také mimoriadne okolnosti prípadu, berúc do úvahy predtým uvedené skutočnosti vyznievajúce v jej prospech, ktoré odôvodňovali použitie mimoriadneho zmierňovacieho ustanovenia § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d) Tr. zák., a preto jej uložil trest odňatia slobody vo výmere 5 rokov. Možno konštatovať, že u oboch obžalovaných by bolo použitie trestnej sadzby ustanovenej Trestným zákonom neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačovali aj tresty kratšieho trvania, pričom u obžalovanej bola spodná hranica výmery mimoriadne zmierneného trestu odňatia slobody 2 roky.

Keďže obžalovaný bol v posledných desiatich rokoch pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený za úmyselný trestný čin, zaradil ho krajský súd na jeho výkon podľa ust. § 48 ods. 2 písm. b) Tr. zák. do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia. Obžalovaná doposiaľ nebola vo výkone trestu odňatia slobody, preto ju zaradil podľa § 48 ods. 2 písm. a) Tr. zák. do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia.

Jedine uloženie nepodmienečných trestov odňatia slobody dlhšej výmery zabezpečí v danom prípade v dostatočnej miere dosiahnutie účelu trestu, a zároveň obsahuje v primeranom rozsahu prvky represie, ako aj prvky individuálnej a generálnej prevencie, a takýto trest zodpovedá všetkým požiadavkám vyplývajúcim z ust. § 34 ods. 1, ods. 4 Tr. zák., a súčasne i z ďalších ustanovení, ktoré upravujú zásady ukladania trestov.

B. I. H. odvolanie proti výroku o náhrade škody, ktorým jej bola uložená povinnosť podľa § 287 ods. X Tr. por. (správne mal byť uvedený aj ods. 2) nahradiť právnej nástupkyňi poškodeného H. C. škodu vo výške XXX,- Eur spoločne a nerozdielne so spoluobžalovaným D. B., priamo nepodala, avšak krajský súd podľa § 317 ods. 2 Tr. por. bol povinný preskúmať aj zákonnosť a odôvodnenosť tohto výroku, ktorý mal vo výroku o vine svoj podklad. To sa vzťahovalo aj na výrok, ktorým bola podľa § 288 ods. 2 Tr. por. zo zvyškom nároku na náhradu škody odkázaná na civilné konanie. Nakoľko bolo nepochybne preukázané, že obaja obžalovaní spoločným konaním spôsobili poškodenému škodu na majetku v

uvedenej výške, a to zmocnením sa jeho peňažnej hotovosti, pričom poškodený si jej náhradu riadne a včas uplatnil, aj čo do základu, aj čo do výšky, bol i tento výrok zákonný a dôvodný. Obžalovaní zodpovedajú za škodu podľa ust. § 420 ods. 1 Obč. zák. spoločne a nerozdielne, prihliadajúc aj na ust. § 438 ods. 1, § 442 ods. 1 Obč. zák. Okresný súd správne neuložil obžalovanej spoločne s obžalovaným povinnosť nahradiť aj primerané náklady spojené s pohrebom poškodeného, ktoré vynaložila H. C., pretože nebola preukázaná príčinná súvislosť medzi konaním obžalovaných a jeho smrťou.

Krajský súd po preskúmaní zákonnosti a odôvodnenosti napadnutých výrokov o vine obžalovanej I. H., výrokov o trestoch obidvoch obžalovaných a výroku o náhrade škody, z vyššie uvedených dôvodov o odvolaniach obžalovanej I. H., ako aj okresného prokurátora vo vzťahu k obžalovanému D. B., považujúc ich za čiastočne dôvodné (vo výrokoch o trestoch), a o odvolaní okresného prokurátora považujúc ho vo vzťahu k obžalovanej I. H. za nedôvodné, rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti rozsudku. U. rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.